

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wojciech Kopczyński
Sędziowie:	SA Piotr Filipiak SO del. Arkadiusz Cichocki (spr.)
Protokolant:	Grzegorz Pawelczyk

przy udziale **Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach Marty Zawady-Dybek**

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2017 r. sprawy:

1. **W. L.**, s. R. i K.,

ur. (...) w R.

oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k. i art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11

§ 2 k.k. w zw. z art. 65 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k. i art. 18

§ 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 k.k.;

art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i 2 k.k. i art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art.

12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 65 k.k.; art. 585 § 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek

handlowych i art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 65 k.k.; art. 286 § 1 k.k. w

zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 65 k.k.; art. 18 § 3

k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. i art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i 3 k.k.

przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 65 k.k.; art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294

§ 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 310 § 2 k.k. przy zast. art. 11

§ 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 65 k.k.; art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271

§ 1 i 3 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw.

z art. 65 k.k.; art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; art. 585 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych; art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 229

§ 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

2. **M. B.**, c. H. i K.,

ur. (...) w D.

oskarżonej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 k.k., i art. 271 § 1 i 3 k.k.

w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296

§ 1 i 2 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.; art. 585 § 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych i art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 294 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k.,

3. **A. B.**, s. T. i I.,

ur. (...) w K.

oskarżonego z art. 296 § 1 i 2 k.k.,

4. **J. W.**, c. E. i K.,

ur. (...) w C.

oskarżonej z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

5. **W. D.**, s. A. i K.,

ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 585 § 1 i 2 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw.

z art. 271 § 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k.

w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 i 2 k.k. i art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. i art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 271

§ 1 i 3 k.k. przy zast. art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k.

na skutek apelacji prokuratora oraz obrońcy oskarżonego W. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 7 września 2016 roku, sygn. akt V K 114/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1) w pkt 1. jako podstawę prawną wymiaru kary wobec oskarżonego W. L. wskazuje art. 271 § 3 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. i art. 65 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 i 3 k.k.,

2) w pkt 10. przyjmuje, że czyn przypisany oskarżonej M. B. stanowił przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 271 § 1 k.k. skazuje ją na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, eliminując rozstrzygnięcie o wymierzeniu oskarżonej grzywny,

3) ustala, że rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności zawarte w punkcie 12. odnosi się do kary orzeczonej wobec M. B. w punkcie I.2 niniejszego wyroku,

4) w pkt 21. ustala wysokość obciążających oskarżoną kosztów sądowych na kwotę 230 (dwieście trzydzieści) zł, w tym 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem opłaty za obie instancje;

II. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 18. oraz w punktach 19. i 20. w zakresie rozstrzygnięć dotyczących oskarżonego W. D. i sprawę tego oskarżonego

o czyny mu zarzucone przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Katowice-Wschód w Katowicach;

III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

IV. obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania odwoławczego w zakresie odnoszącym się do oskarżonych M. B., A. B. i J. W.;

V. zwalnia oskarżonego W. L. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa;

VI. zasądza od Skarbu Państwa tytułem zwrotu kosztów obrony z wyboru w postępowaniu odwoławczym:

- na rzecz oskarżonej M. B. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych,
- na rzecz oskarżonego A. B. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych,
- na rzecz oskarżonej J. W. kwotę 1200 (tysiąc dwieście) złotych.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Wojciech Kopczyński SSA Piotr Filipiak

Sygn. akt II AKa 250/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 7 września 2016 r., sygn. akt V K 114/11 orzekł o kilkudziesięciu, szczegółowo opisanych w części wstępnej wyroku, zarzutach postawionych łącznie 6 osobom. Część wyroku uprawomocniła się bez postępowania odwoławczego.

W zaskarżonej części rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy orzekł, co następuje:

1) uznaje oskarżonego **W. L.** za winnego tego, że w okresie od 29 lutego 1996 r. do 3 kwietnia 2003 r. w K., działając w krótkich odstępach, czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc osobą uprawnioną do wystawiania faktur w imieniu(...) sc, (...) s.j, Towarzystwa (...) sp. z o.o., Zakładu Produkcyjno Usługowego (...) sp z o.o. (...) sp. z o.o., Kancelarii (...) sp. z o.o. (...)” sp. z o.o. z/s w K. wystawiał oraz polecał innym osobom uprawnionym do wystawiania faktur w imieniu wyżej wymienionych podmiotów poświadczające nieprawdę faktury co do okoliczności mających znaczenie prawne w postaci wykonania usług, robót budowlanych oraz sprzedaży, a nadto polecał osobom uprawnionym do wystawiania faktur w imieniu (...) sp. z o.o. z/s w K., (...) s.c.,(...)s.c., (...) sp. z o.o. z/s w K., (...) sp. z o.o. z/s w K., (...) s.c. z/s w K., (...) Sp. z o.o. z/s w K., (...) z/s w K. poświadczające nieprawdę faktury co do okoliczności mających znaczenie prawne w postaci wykonania usług oraz sprzedaży i tak (...) - tu szczegółowy opis zachowań wchodzących w skład przypisanego czynu ciągłego, polegających na udziale w wystawianiu poświadczających nieprawdę faktur VAT -

a z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu, czym wyczerpał ustawowe znamiona czynu z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zw. z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na mocy art. 273 § 3 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. i art. 65 § 1 k.k. oraz na mocy art. 33 § 2 i § 3 k.k. skazuje go na karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 300 (trzysta) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwieście) złotych;

2) uznaje oskarżonego **W. L.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt XVIII (gdzie wskazano czas popełnienia czynu jako okres od 29 lutego 1996 roku do 21 kwietnia 1999 roku),

- tu przyjęto kilka zmian co do opisu czynu, niedotyczących jednak czasu jego popełnienia -

a oskarżony z popełnienia przestępstw uczynił sobie stałe źródło dochodu, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 310 §

2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to na mocy art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz na mocy art. 33 § 2 i § 3 k.k. skazuje go na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 300 (trzysta) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwieście) złotych;

3) – rozstrzygnięcie niezaskarżone apelacją –

4) na mocy art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k., art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza postępowanie karne przeciwko oskarżonemu **W. L.** o czyn z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s. polegający na tym, że w okresie od 22 listopada 2001 roku do 31 grudnia 2001 roku w K. jako (...) s.c. z siedzibą w K., oraz Prezes Zarządu (...) sp. z o.o., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, składając organowi podatkowemu deklaracje podał nieprawdę co do zaistnienia transakcji stwierdzonych fakturami: Nr (...) z dnia 22 listopada 2001 roku, Nr (...) z dnia 26 listopada 2001 roku, Nr (...) z dnia 5 listopada 2001 rok, Nr (...) z dnia 8 listopada 2001 roku, Nr (...) z dnia 5 listopada 2001 roku, Nr (...) z dnia 19 listopada 2001, Nr (...) z dnia 10 grudnia 2001 roku, Nr (...) z dnia 20 grudnia 2001 roku wystawionymi przez E. M., Nr (...) z 31 grudnia 2001 roku, Nr (...) z 28 listopada 2001 roku, Nr (...) z 28 listopada 2001 roku, Nr (...) z 30 listopada 2001 roku wystawionymi przez A. S., Nr (...) z dnia 31 grudnia 2001 roku wystawionej przez J. N., Nr (...) z dnia 20 grudnia 2001 roku wystawionej przez M. L., narażając na uszczuplenie należność publicznoprawną małej wartości w podatku od towarów i usług w wysokości 122.776,00 złotych, przy czym z popełniania przestępstw skarbowych uczynił sobie stałe źródło dochodu;

5) – rozstrzygnięcie niezaskarżone apelacją –

6) uznaje oskarżonego **W. L.** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt XXIV (gdzie wskazano czas popełnienia czynu jako okres od stycznia do maja 2002 r.), z tym ustaleniem, że przekazał kwotę 6.000,00 złotych, czym wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 229 § 1 k.k. skazuje go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

7) na mocy art. 85 k.k., art. 86 § 1 i § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2015 r. przy zast. art. 4 § 1 k.k. wymierza oskarżonemu **W. L.** karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w ilości 540 (pięćset czterdzieści) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 200 (dwieście) złotych;

8) na mocy art. 69 § 1, § 2 i § 3 k.k., art. 70 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. przy zast. art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego **W. L.** kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres 5 (pięciu) lat próby, a na mocy art. 73 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

9) na mocy art. 45 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego **W. L.** przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa, przypisanego mu w pkt 1 w wysokości 106.200,67 (sto sześć tysięcy dwieście 67/100) złotych;

10) uznaje oskarżoną **M. B.** za winną tego, że w okresie od 23 listopada 1999 roku do 18 czerwiec 2002 roku w K. będąc zatrudnioną w charakterze kierownika biura w (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. oraz pełniąc funkcję (...) s.c. i sj .B. B., E. G., P. F., S. Z. z siedzibą w K. i będąc z tego tytułu osobą uprawnioną do wystawiania i odbioru faktur VAT, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru

- tu szczegółowy opis zachowań wchodzących w skład przypisanego czynu ciągłego, polegających na udziale w wystawianiu poświadczających nieprawdę faktur VAT (bez wskazania, w żadnym z tych przypadków, na działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej) -

czym wyczerpała ustawowe znamiona czynu z art. 271 § 1 i § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 271 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 i § 3 k.k. skazuje ją na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w ilości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

- 11) uniewinnia oskarżoną **M. B.** od popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w pkt XXVII, XXXIII;
- 12) na mocy art. 69 § 1, § 2, art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. przy zast. art. 4 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej M. B. orzeczonej w pkt 10 kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres 3 (trzech) lat próby;
- 13) uniewinnia oskarżonego **A. B.** od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt XXXIV;
- 14) – rozstrzygnięcie niezaskarżone apelacją –
- 15) – rozstrzygnięcie niezaskarżone apelacją –
- 16) – rozstrzygnięcie niezaskarżone apelacją –
- 17) na mocy art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza postępowanie karne przeciwko oskarżonej **J. W.** o czyn z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 § 2 k.k.s. w z. z art. 6 § 2 k.k.s. polegający na tym, że od 10 grudnia 2001 roku do 28 grudnia 2001 roku w K. i W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pomogła innej osobie działającej w imieniu (...) sp. z o.o. z/s w W., w podaniu nieprawdy w złożonych deklaracjach podatkowych co do zaistnienia zdarzeń gospodarczych stwierdzonych 3 fakturami (...) wystawionymi przez (...) se i narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej małej wartości w podatku od towarów i usług w kwocie 3.995,68 złotych, w ten sposób, iż uzgodniła z W. L. wystawienie powyższych faktur;
- 18) uniewinnia oskarżonego **W. D.** od popełnienia zarzucanych mu czynów, opisanych w pkt XXXIX - XLIII;
- 19) na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. zasądza od Skarbu Państwa tytułem zwrotu poniesionych kosztów obrony z wyboru na rzecz:
- oskarżonego W. D. kwotę 5.820,00 (pięć tysięcy osiemset dwadzieścia) złotych,
 - oskarżonego A. B. kwotę 5.460,00 (pięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt) złotych,
 - oskarżonej J. W. kwotę 4.740 (cztery tysiące siedemset czterdzieści) złotych,
 - oskarżonego D. S. kwotę 2.100,00 (dwa tysiące sto) złotych;
- 20) na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. ustala, że koszty postępowania związane z udziałem oskarżonych W. D., J. W., D. S. niezaskarżone i A. B. ponosi Skarb Państwa;
- 21) na mocy art. 627 k.p.k., art. 2 ust 1 pkt 4 i art. 3 ust 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonej M. B. kwotę 550,00 (pięćset pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych, a od oskarżonego W. L. kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych, zwalniając tego oskarżonego na mocy art. 624 §1 k.p.k. w pozostałej części od ponoszenia kosztów sądowych.

Obrońca oskarżonego W. L. zaskarżył wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1, 2, 6, 7, 8, 9 i 21. Zarzucił:

- obrazę przepisów prawa materialnego, to jest art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 101 § 1 pkt 3 i art. 102 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 2 sierpnia 2005 r. przez ich niezastosowanie, mimo iż są to przepisy względniejsze dla oskarżonego, i zgodnie z ich brzmieniem karalność czynów zarzucanych oskarżonemu ustaje z upływem 15 lat od chwili ich popełnienia;

- obrazę przepisów postępowania, to jest art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. i art. 414 § 1 k.p.k. polegającą na orzeczeniu przez Sąd I instancji co do czynów i zachowań oskarżonego W. L., co do których nastąpiło przedawnienie karalności i co do których zachodzi konieczność umorzenia postępowania.

Podnosząc te zarzuty wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i wyeliminowanie z opisu czynów, których sprawstwo przypisano oskarżonemu W. L. i uznano jego winę, tych zachowań, które uległy przedawnieniu i w tej części – o umorzenie postępowania na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.;
- 2) zmianę wyroku poprzez obniżenie kar jednostkowych pozbawienia wolności i grzywny oraz środków karnych wymierzonych oskarżonemu W. L., za czyny, co do których nie nastąpiło przedawnienie karalności;
- 3) zmianę wyroku poprzez obniżenie kary łącznej pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny, jak również skrócenie okresu próby, na który oskarżonemu zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności;
- 4) zmianę wyroku poprzez obniżenie wysokości przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa, wobec przedawnienia karalności części czynów i zachowań, za które Sąd Okręgowy w Katowicach uznał oskarżonego za winnego;
- 5) zmianę wyroku co do wysokości opłaty sądowej i kosztów sądowych, którymi został obciążony skazany W. L. przez ich obniżenie.

ewentualnie o,

- 6) uchylenie wyroku w zaskarżonej części dotyczącej oskarżonego W. L. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Prokurator zaskarżył wyrok w części na niekorzyść oskarżonych:

- co do W. L. odnośnie czynów opisanych w pkt 1 wyroku (dot. czynów opisanych w pkt I, II, III, IV, VI, VII, VIII, IX, X, XII, XXV aktu oskarżenia) i odnośnie czynu opisanego w pkt 4 wyroku
- co do M. B. odnośnie czynów opisanych w pkt 10 wyroku (dot. czynów opisanych w pkt XXVI, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII aktu oskarżenia) i w zakresie pkt 11 wyroku (dot. czynu opisanego w pkt XXVII i XXXIII aktu oskarżenia),
- A. B. w zakresie pkt 13 wyroku (dot. niewinnienia oskarżonego od zarzucanego mu czynu z pkt XXXIV aktu oskarżenia),
- co do J. W. w zakresie pkt 17 wyroku (dot. czynu z pkt XXVII aktu oskarżenia),
- co do W. D. odnośnie pkt 18 wyroku w zakresie niewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt XXXIX-XLIII aktu oskarżenia.

Prokurator zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 16 listopada 1999 roku dwóch pozornych umów z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót ogólnobudowlanych i umowy leasingu operacyjnego i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu

spółki (...) S.A. prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1. 2 i 3 kk,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem i wydaniem polecenia M. B. zawarcia w dniu 12 września 2001 roku oraz 1 października 2001 roku trzech pozornych umów z (...) sp. z o.o. z/s w K. z/s w K. dot. wykonania usług marketingowych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy - wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu (...) sp. z o.o., prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 §,2 kk,

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z fikcyjnym zleceniem Przedsiębiorstwu Budowlanemu (...) S.A. wykonania robót ogólnobudowlanych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych zleceń, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu (...) S.A. prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 kk,

4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z przyjęciem w dniu 17 kwietnia 2001 roku. pozornego zlecenia od J. K. wykonania prac budowlanych na terenie Wydziału Prawa i Administracji (...) w K. i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tego zlecenia -wyczerpało znamiona jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowego zlecenia, wystawieniem fikcyjnej faktury', okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki prawa handlowego prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 i 2 kk,

5. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 2 listopada 2001 roku i 7 marca 2002 roku dwóch pozornych umów z Firmą (...) sp. z o.o. dot. wykonania robót ogólnobudowlanych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tych umów -wyczerpało znamiona przestępstwa jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, powstałą szkodą w mieniu (...) sp. z o.o. prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 kk,

6. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 1 maja 2001 roku i 8 czerwca 2001 roku dwóch pozornych umów zlecenia z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót budowlanych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) SA, prowadzi do

wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 kk,

7. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 1 października 2001 roku umowy z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót budowlanych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowej umowy, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu (...) S.A., prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 i 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk,

8. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 1 czerwca 2000 roku, 1 sierpnia 2000 roku, 1 czerwca 20001 roku trzech pozornych umów zlecenia z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót budowlanych, pośrednictwa handlowego i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tych umów -wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) S.A., prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 kk.

9. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 3 października 2000 roku pozornej umowy z przedstawicielami Fabryki (...) S.A. z/s w K. dot. opracowania koncepcji i projektu zagospodarowania pomieszczeń biurowych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona przestępstwa jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowej umowy, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) S.A., prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 i 3 kk,

10. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 9 listopada 1999 roku umowy leasingu operacyjnego z przedstawicielem (...) sp. z o.o. z/s w i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowej umowy, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) sp. z o.o., prowadzi do wniosku, iż W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 kk,

11. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. L. związane z zawarciem w dniu 18 grudnia 2000 roku pozornej umowy z Prezesem Zarządu (...)sp. z o.o z/s w K. dot. wynajęcia koparek przedsiębiornych i agregatów sprężarkowych -wyczerpało znamiona przestępstwa jedynie z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowej umowy wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) prowadzi do wniosku,

iz W. L. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 2 kk,

12. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a to art. 7 kpk i a contrario art. 410 kpk, poprzez nieuwzględnienie w ocenie karnoprawnej zachowania oskarżonej M. B. w kontekście zarzucanych jej aktem oskarżenia wszystkich przestępstw, wyjaśnień złożonych przez M. W. na etapie postępowania przygotowawczego a ujawnionych na rozprawie, oraz zeznań złożonych przez A. G. na rozprawie, które to zeznania i wyjaśnienia, wskazywały na posiadaną przez oskarżoną M. B. wiedzę, co do nielegalnego charakteru działalności prowadzonej przez oskarżonego W. L. i świadomość fikcyjności transakcji w których brała udział, a tym dokonanie w tym zakresie przez sąd w sposób dowolny oceny zgromadzonych dowodów,

13. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonej M. B. związane z wystawianiem faktur w oparciu o zawarte uprzednio przez W. L. w dniu 16 listopada 1999 roku dwie pozorne umowy z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót ogólnobudowlanych i umowy leasingu operacyjnego -wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 1 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a tym samym z powstałą szkodą w mieniu (...) S.A. prowadzi do wniosku, iż M. B. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpała także znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 kk,

14. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez uniewinnienie oskarżonej M. B. od zarzutu popełnienia przestępstwa opisanego w pkt. XXVII aktu oskarżenia, i uznanie iż zachowanie oskarżonej M. B. związane z zawarciem z V. A. sp. z o.o pozornej umowy o świadczenie usług marketingowych, umów zlecenia i wystawieniem faktur w oparciu o fikcyjne zlecenia zawarte z Przedsiębiorstwem Budowlanemu (...) S.A. dot. wykonania robót ogólnobudowlanych nie wyczerpało znamiona zarzucanego jej czynu zabronionego, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów i zleceń, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) sp. z o.o. prowadzi do wniosku, iż M. B. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpała znamiona przestępstwa z 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1, i 2 kk i art. 271 par 1 i 3 kk w zw. z art. 12 kk przy zast. art. 11 par 2 kk,

15. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonej M. B. związane z wystawieniem faktur w oparciu o przyjęcie w dniu 17 kwietnia 2001 roku. pozornego zlecenia od J. K., działającego w imieniu Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) S.A. wykonania prac budowlanych na terenie Wydziału Prawa i Administracji (...) w K. - wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk. podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych zleceń, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a także z powstałą szkodą w mieniu spółki (...) S.A., prowadzi do wniosku, iż M. B. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpała także znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk - opisanego w pkt XXIX aktu oskarżenia,

16. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonej M. B. związane z wystawieniem fikcyjnych faktur w oparciu o zawarte uprzednio w dniu 1 maja 2001 roku i 8 czerwca 2001 roku dwie pozorne umowy zlecenia z (...) S.A. z/s w K. dot. wykonania robót budowlanych i dalszymi czynnościami związanymi z realizacją tej umowy -wyczerpało znamiona jedynie przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z zawarciem przedmiotowych umów, wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu

(...) S.A., prowadzi do wniosku, iż M. B. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpała także znamiona przestępstwa z art. 296 § 1 i 2 kk opisanego w pkt XXX aktu oskarżenia,

17. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonej M. B. związane z wystawieniem fikcyjnych faktur nie dotyczących usług o charakterze budowlanym w opisanych szczegółowo w pkt XXXI oraz XXXII, nie wyczerpało znamion przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza okoliczności związanych z wystawieniem fikcyjnych faktur, zeznań złożonych przez przesłuchanych w sprawie świadków - pracowników (...) s.c. oraz (...) s.j, (...) '* sp. z o.o. prowadzi do wniosku, iż M. B. miała świadomość fikcyjności tych transakcji i swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 271 § 1 i 3 kk,

18. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez niezasadne uniewinnienie oskarżonej M. B. od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w pkt XXXIII aktu oskarżenia, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - zeznań przesłuchanych świadków i okoliczności związanych z wystawieniem przez oskarżoną faktur na rzecz (...) sp. z o.o. dot. nierzeczywistych zdarzeń gospodarczych, których oskarżona miała świadomość i zaksięgowaniem i rozliczeniem we właściwym urzędzie skarbowym fikcyjnych faktur VAT opisanego w pkt XXXIII z kwotą naliczonego podatku Vat w wysokości 24.926,66 złotych, prowadzi do wniosku, iż w tym zakresie oskarżona dopuściła się popełnienia czynu zabronionego z art. 56 par. 2 kks w zw. z art. 6 par 2 kks i zasadnym było w tym zakresie podjęcie decyzji o umorzeniu postępowania na mocy art. 113 par 1 kks w zw. z art. 414 par 1 kpk,

19. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego A. B. związane z zawarciem jako Prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. z/s w K. w dniu 18 grudnia 2000 roku pozornej umowy z (...) sp. z o.o. dot. wynajęcia koparek przedsiębiorczych i agregatów sprężarkowych nie wyczerpało znamiona zarzucanego mu w pkt XXIV aktu oskarżenia i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza wyjaśnień oskarżonego W. L. i pozostałych świadków zeznających na okoliczności związane z zawarciem przedmiotowej umowy i wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy a tym samym z powstałą szkodą w mieniu spółki (...), sp. z o.o. prowadzi do wniosku, iż A. B. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 296 § 1 i 2 k,

20. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez błędne uznanie, iż zachowanie oskarżonego W. D. związane z zawarciem pomiędzy O1max s.c. a (...) S.A. umowy z dnia 1 czerwca 2000 roku na wykonanie usług w zakresie pośrednictwa handlowego, reklamowego i marketingowego oraz wywiadu gospodarczego i wystawieniem na jej podstawie faktur oraz związane z zawarciem pomiędzy Kancelarią (...) sp. z o.o. a (...) S.A., w dniu 1 sierpnia 2000 roku umowy w zakresie rachunkowości i księgowości i wystawieniem na jej podstawie faktur i udziałem w tych transakcjach oskarżonego, nie wyczerpało znamiona zarzucanego mu przestępstwa z art. 18 par 3 kk w zw. z art. 296 par 1 i 2 kk i art. 18 par 3 kk w zw. z art. 18 par 1 kk i art. 271 par 1 i 3 kk w zw. z art. 271 par 1 i 3 kk przy zast. art. 12 kk w zw. z art. 11 par 2 kk - opisanego w pkt XLIX aktu oskarżenia, podczas gdy prawidłowa ocena całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, zwłaszcza wyjaśnień złożonych przez oskarżonego W. L. dot. okoliczności związanych z wystawieniem fikcyjnych faktur, okoliczności związanych z dokonaniem zapłaty za te fikcyjne usługi i zwrotem pieniędzy, a także powstałą szkodą w mieniu (...) S.A., prowadzi do wniosku w kontekście pozostałego materiału dowodowego, iż oskarżony W. D. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał znamiona przestępstwa z opisanego w pkt XLIX aktu oskarżenia,

21. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez niezasadne uniewinnienie oskarżonego W. D. od zarzutu popełnienia przestępstwa opisanego w pkt L aktu oskarżenia, podczas gdy prawidłowa ocena wyjaśnień oskarżonego W. L. i okoliczności związanych z zaksięgowaniem i rozliczeniem we właściwym urzędzie skarbowym 11 fikcyjnych faktur VAT opisanego w pkt L z kwotą naliczonego

podatku Vat w wysokości 97.126,48 złotych, prowadzi do wniosku, iż w tym zakresie oskarżony W. D. dopuścił się popełnienia czynu zabronionego z art. 56 par. 2 kks w zw. z art. 6 par 2 kks i zasadnym było w tym zakresie podjęcie decyzji o umorzeniu postępowania na mocy art. 113 par 1 kks w zw. z art. 414 par 1 kpk,

22. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez niezasadne uniewinnienie oskarżonego W. D. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. XLVI popełnionego na szkodę (...) sp. z o.o., podczas gdy prawidłowa ocena wyjaśnień oskarżonego W. L. i ocena pozostałego materiału dowodowego dot. wystawienia przez (...) s.c. i (...) s.j. 13 faktur na rzecz (...) sp. z o.o. (opisanych w pkt XLVI aktu), udziału oskarżonego w tych transakcjach, prowadzi do wniosku, iż W. D. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw. z at. 18 § 1 kk i art. 271 1 i 3 kk w zw. z rt. 271 §1 i 3 kk przy zast. art. 12 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

23. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, poprzez niezasadne uniewinnienie oskarżonego W. D. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. XLVII, podczas gdy prawidłowa ocena wyjaśnień oskarżonego W. L. i ocena pozostałego materiału dowodowego dot. wystawienia przez (...) sp. z o.o. 2 fikcyjnych faktur na rzecz (...) sp. z o.o. (opisanych w pkt XLVII aktu), udziału oskarżonego w tych transakcjach, prowadzi do wniosku, iż W. D. swoim zachowaniem, we wskazywanym zakresie, wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 18 § 3 kk w zw. z at. 18 § 1 kk i art. 271 1 i 3 kk w zw. z art. 271 § 1 i 3 kk przy zast. art. 12 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

24. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a to art. 7 kpk i art. 410 kpk a contrario, poprzez nieuwzględnienie w ocenie karnoprawnej zachowania oskarżonego W. D. w kontekście zarzucanych mu przestępstw, wyjaśnień złożonych przez M. W. na etapie postępowania przygotowawczego, które to wyjaśnienia, wobec śmierci wnioskowanego świadka ujawnione zostały na rozprawie, i które wskazywały na świadomość oskarżonego W. D. nielegalnego charakteru działalności prowadzonej przez oskarżonego W. L., a tym samym dokonanie w tym zakresie przez sąd w sposób dowolny oceny dowodów,

25. błąd w: ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku a mający wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, iż W. L. swoim zachowaniem opisanym w pkt XXII aktu oskarżenia, działając jako pełnomocnik 01max s.c. oraz Prezes Zarządu (...) sp. z o.o. w okresie od 22 listopada 2001 roku do 31 grudnia 2001 roku składając organowi podatkowemu deklaracje podał nieprawdę co do zaistnienia transakcji stwierdzonych fakturami opisanymi w pkt XXII aktu oskarżenia naraził jedynie Skarb Państwa na uszczuplenie należność publicznoprawną małej wartości w podatku od towarów i usług w wysokości 122.776 złotych i wyczerpał w tym zakresie znamiona czynu zabronionego z art. 56 par 2 kks w zw. z art. 6 par 2 kks w zw. z art. 37 par 1 pkt 2 kks, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku , iż w tym zakresie doszło do zwrotu podatku VAT lub też w przypadku podmiotu gospodarczego (...) sp. z o.o. zwrócono się o jego zwrot, co wskazuje, iż w tym zakresie oskarżony wyczerpał znamiona czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 kk i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 kk.

26. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku a mających wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, iż oskarżona J. W. swoim zachowaniem opisanym w pkt XLI aktu oskarżenia wyczerpała w tym zakresie znamiona jedynie czynu zabronionego z art. 56 par 2 kks w zw. z art. 6 par 2 kks w zw. z art. 37 par 1 pkt 2 kks, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku , iż w tym zakresie doszło do zwrotu podatku VAT, a tym samym do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, co wskazuje, iż w tym zakresie oskarżona wyczerpała znamiona czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 kk.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego W. L.

Apelacja obrońcy jest całkowicie bezzasadna.

Skarżący niesłusznie podnosi, że w odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonemu powinny mieć zastosowanie przepisy o przedawnieniu karalności w brzmieniu obowiązującym do dnia 2 sierpnia 2005 r. Nakaz bezpośredniego stosowania ustawy nowej w zakresie przepisów o przedawnieniu, wyrażony w art. 2 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 132, poz. 1109) odnosi się zarówno do podstawowych terminów przedawnienia karalności przestępstw, unormowanych na nowo w art. 101 k.k., jak i do wydłużonego przepisem art. 1 pkt 2 tej ustawy, terminu przedawnienia wyrokowania, określonego w art. 102 k.k. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2008 r., sygn. akt V KK 112/08; Biuletyn Prawa Karnego nr 10/08, poz. 1.2.13; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2005 r., sygn. V KK 300/05, Biuletyn Prawa Karnego nr 9/05, poz. 1.2.4). Z gruntu błędne było zatem założenie, że ustalanie terminu przedawnienia karalności czynów winno obejmować także porównanie kolejnych stanów prawnych pod kątem kryteriów przewidzianych w art. 4 § 1 k.k.

Niezależnie od powyższych uwag, wywód obrońcy jest o tyle chybiony, że opiera się na błędnym założeniu, iż przedawnienie karalności odnosi się do każdego z zachowań wchodzących w skład przypisanego czynu zabronionego. Przesłupstwo przypisane w punkcie 1. wyroku miało charakter ciągły i obejmowało kompleks zachowań trwający do 3 kwietnia 2003 r. Jako przestępstwo ciągle potraktowano także kompleks zachowań trwający do 21 kwietnia 1999 r. a przypisany w punkcie 2. wyroku (zarzut XVIII a.o.). Rozstrzygnięcia zawarte w punktach 1. i 2. zaskarżonego wyroku odnoszą się zatem w każdym przypadku do zachowania będącego jednym czynem zabronionym, składającym się z wielu zachowań realizujących ustawowe znamiona przestępstwa, połączonych wspólnym zamiarem. Zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej jest wprawdzie czynem zabronionym (art. 115 § 1 k.k.), ale w art. 12 k.k. przyjęto konstrukcję stanowiącą wyłom od tej zasady, albowiem z woli ustawodawcy dopiero wielość zachowań, bez jakiegokolwiek ich różnicowania, a więc również tych wypełniających znamiona określone w ustawie karnej, tworzy jeden czyn zabroniony, a zatem i jedno przestępstwo. Skoro przestępstwem jest, pod określonymi warunkami, czyn zabroniony, to nie mogą być ujmowane jako przestępstwa poszczególne zachowania, które tworzą czyn ciągły. Takie zdefiniowanie przestępstwa ciągłego, jako jednego czynu zabronionego, ma oczywiste znaczenie dla kwestii przedawnienia jego karalności. Poszczególne zachowania opisane w czynie ciągłym, co do którego zastosowano kumulatywną kwalifikację, nawet jeśli pozwalają na ich „naturalne” wyodrębnienie oraz gdy wypełniają w całości znamiona poszczególnych czynów zabronionych, nie mogą być analizowane w kontekście terminów przedawnienia w oderwaniu od treści art. 11 § 3 k.k. oraz art. 101 § 1 k.k., albowiem oznaczałoby to, w istocie, zaprzeczenie konstrukcji przyjętej w art. 12 k.k. Skoro w Kodeksie karnym jeden czyn zabroniony stanowi jedno przestępstwo, a ma ono jeden termin przedawnienia, to nie ma normatywnej podstawy do ustalania terminów przedawnienia dla poszczególnych fragmentów tego czynu. W przypadku czynu ciągłego (przesłupstwa ciągłego) termin przedawnienia jest jeden (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. V KK 235/09, opubl. OSNKW 2010/6/50).

Termin przedawnienia karalności w przypadku przestępstwa ciągłego przypisanego w pkt 1. wyroku należało zatem liczyć od daty 3 kwietnia 2003 r. a co do przestępstwa ciągłego przypisanego w pkt 2. wyroku – od daty 21 kwietnia 1999 r. Oba te przestępstwa są występkami zagrożonymi karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat. Do dnia 3 sierpnia 2005 r. (data wejścia w życie art. 101 § 1 pkt 2a k.k.) nie upłynął co do nich 10-letni termin przedawnienia karalności, więc w obu przypadkach miał zastosowanie 15-letni podstawowy termin przedawnienia karalności przewidziany w art. 101 § 1 pkt 2a k.k. Przed upływem tego terminu nastąpiło jego przedłużenie o 10 lat na podstawie art. 102 k.k., bowiem w odniesieniu do każdego z tych przestępstw wszczęto postępowanie przeciwko osobie (co było wówczas wymogiem zastosowania art. 102 k.k.). W okresie pomiędzy 1 lipca 2015 r. a 2 marca 2016 r. nie nastąpiło przedawnienie karalności w skróconym, 5-letnim dodatkowym terminie wynikającym z ówczesnego brzmienia art. 102 k.k.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r. poz. 189) do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy o przedawnieniu w brzmieniu nadanym tą ustawą, chyba że termin przedawnienia już upłynął. Przedawnienie karalności przestępstwa przypisanego W. L. w punkcie 1. mogłoby zatem nastąpić dopiero w dniu 3 kwietnia 2028 r. a w przypadku przestępstwa przypisanego w punkcie 2. – w dniu 21 kwietnia 2024 r.

Powyższe wywody mają pełne zastosowanie także do przestępstwa ciągłego przypisanego W. L. w punkcie 6. zaskarżonego wyroku (zarzut XXIV a.o.). Jest to występki zagrożony karą do 8 lat pozbawienia wolności popełniony w okresie do maja 2002 r. Z przyczyn omówionych wyżej przedawnienie karalności tego przestępstwa mogłoby nastąpić dopiero w maju 2027 r.

Z powołanych wyżej względów podniesione w apelacji obrońcy zarzuty obrazy prawa materialnego i przepisów postępowania nie zasługiwały na uwzględnienie. Tym samym nie znalazł aprobaty Sądu Apelacyjnego postulat stosownej zmiany rozstrzygnięcia o karze i kosztach, skoro był on wyłącznie konsekwencją poglądu, że część zachowań bezprawnych ujętych w opisie przypisanych przestępstw winna zostać wyeliminowana. Żadne z rozstrzygnięć o karze odnoszących się do oskarżonego W. L. nie cechuje się też rażącą surowością, która uzasadniałaby jakąkolwiek ingerencję Sądu Odwoławczego. Wymiar orzeczonych wobec tego oskarżonego kar jednostkowych, kary łącznej oraz środka karnego jest adekwatny do okoliczności, jakie winny być brane pod uwagę przy rozstrzygnięciu o karze. Zastosowane wobec oskarżonego rozstrzygnięcie o charakterze probacyjnym jest natomiast wyrazem bardzo daleko idącego uwzględnienia jego postawy w toku procesu, co w zestawieniu z ilością i charakterem przypisanych mu bezprawnych zachowań, jest przejawem bardzo łagodnego jego potraktowania. Nie sposób tym samym podzielić poglądu obrońcy, że okres próby powinien ulec skróceniu.

Apelacja prokuratora

Oskarżony W. L.

Prokurator podniósł kilka tożsamyh co do istoty zarzutów związanych z ustaleniami faktycznymi w zakresie zarzuconej oskarżonemu W. L. karalnej niegospodarności (zarzuty przytoczone wyżej w pkt 1-3, 5-6, 8-11). Wspólne dla tych zarzutów jest założenie, że proceder wystawiania poświadczających nieprawdę faktur oprócz aspektu podatkowego zmierzał też do wyrządzenia szkód (znaczných lub wielkich) podmiotom, dla których faktury te były wystawiane. Zarzuty te nie zasługują na uwzględnienie. W trafnym i przekonującym wywodzie Sąd Okręgowy wyjaśnił, dlaczego działania oskarżonego nie mogły być uznane za realizujące znamiona pomocnictwa do czynów z art. 296 k.k. Mechanizm działania był w każdym z tych przypadków powtarzalny. Oskarżony wystawiał fikcyjne, tzw. „kosztowe” faktury VAT, odbiorca faktury regulował należność z tego tytułu, oskarżony potrącał dla siebie równowartość podatku VAT, po czym zwracał otrzymane od odbiorcy faktury pieniądze w kwocie pomniejszonej o jego „prowizję”. W przypadku płatności realizowanych za pośrednictwem rachunku bankowego należność była przekazywana w całości a w przypadku zapłaty gotówką, oskarżony otrzymywał tylko równowartość podatku VAT, więc nie było potrzeby dokonywania żadnych zwrotów. Okolicznością eksponowaną w apelacji prokuratora jest brak tożsamości pomiędzy odbiorcą faktury (najczęściej osobą prawną – spółką prawa handlowego) a faktycznym odbiorcą pieniędzy, które były zwracane w gotówce – tzn. zwrot pieniędzy nie do majątku spółki a jedynie do rąk osób fizycznych. W świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie ma jednak wątpliwości, że odbiorcami pieniędzy nie były osoby postronne, czy przypadkowe, lecz osoby uzgadniające wcześniej z oskarżonym wystawienie fikcyjnych faktur. Nie miał zatem oskarżony powodu, by zakładać, że pieniądze faktycznie nie powrócą do majątku firm, które dokonały płatności z tytułu poświadczających nieprawdę faktur. Zwrot należności w gotówce był elementem całego planu, warunkującym w istocie jego powodzenie. Osoby odbierające pieniądze były zawsze w jakiś sposób powiązane z podmiotami, dla których wystawiono faktury – czy to jako członkowie organów tych spółek, czy też osoby w nich pracujące, czy wreszcie zajmujące się faktycznie ich sprawami lub działające w ich imieniu. Istniały więc podstawy, by oczekiwać, że pieniądze powrócą do majątku podmiotów, które je wydatkowały i że nie doznają one uszczerbku majątkowego. Faktem jest, że z formalnego punktu widzenia odbioru pieniędzy dokonywał inny podmiot (najczęściej osoba fizyczna) aniżeli ten, który płatności dokonał (najczęściej osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna prowadząca działalność gospodarczą). Było to jednak w realiach sprawy naturalne następstwo przyjętego przez uczestników procederu modelu działania. Dokonanie zwrotu przy wykorzystaniu tej samej formy płatności, co zapłata za fakturę (przelew bankowy) utrudniałoby ukrycie tych działań i stwarzałoby realne ryzyko, że zostaną łatwo wykryte (choćby podczas kontroli podatkowych). Naruszenie przepisów prawa statuujących obowiązek dokonywania płatności przekraczających określoną kwotę za pośrednictwem rachunków bankowych nie może być automatycznie

utożsamiane z wyrządzeniem znacznych lub wielkich szkód w rozumieniu art. 296 k.k. Słusznie Sąd Okręgowy uznał zatem, że nie sposób było przypisać oskarżonemu działania z zamiarem, aby inne osoby popełniły czyny zabronione realizujące znamiona art. 296 k.k., co jest niezbędnym elementem odpowiedzialności za pomocnictwo. Trafnie podnosi również Sąd I instancji, że korzyść czerpana z tego procederu przez oskarżonego (równowartość podatku VAT, którą zatrzymywał), nie może być utożsamiana ze szkodą w majątku odbiorców fikcyjnych faktur. Podmioty te w tym zakresie zmniejszyły wysokość swoich zobowiązań podatkowych (osoby do tego doprowadzające dopuszczały się w ten sposób czynów zabronionych przeciwko obowiązkom podatkowym, m.in. z art. 56 k.k.s.), co skutkowało tym, że majątek tychże podmiotów faktycznego uszczerbku nie doznawał. Szczegółowo omówiony przez Sąd Okręgowy materiał dowodowy faktycznie nie dawał zatem podstaw do ustalenia, że oskarżony uczestniczył w uzgodnieniach „wyprowadzenia pieniędzy” z podmiotów gospodarczych w taki sposób, by powstawała szkoda w ich majątku. Przytaczane przez oskarżyciela publicznego dowody świadczące o zamiarze „wyprowadzania pieniędzy” nie mogą być automatycznie utożsamiane z „wyrządzeniem znacznych szkód” w rozumieniu art. 296 k.k. Dla przypisania odpowiedzialności z art. 296 k.k. konieczne jest bowiem wykazanie, że owe „wyprowadzenie” miało charakter definitywny, skutkujący taką szkodą. Czasowe pozbawienie możliwości dysponowania środkami finansowymi nie oznacza jeszcze jej wyrządzenia, jeśli zgodnie z zamiarem sprawcy od samego początku zakładany jest niezwłoczny zwrot tychże do majątku podmiotu, który środki wydatkował. Inną rzeczą jest natomiast rozliczenie odpowiedzialności osób, które odbierały pieniądze od oskarżonego lub od osób działających w uzgodnieniu z nim. Sposób zwrotnego wprowadzenia środków pieniężnych do majątku podmiotów, które zapłaciły za faktury należał już do tych osób i – jak wynika z materiału dowodowego – z oskarżonym nie było to szczegółowo omawiane ani uzgadniane. Skoro na podstawie działań osób faktycznie decydujących o finansach określonych podmiotów gospodarczych dochodziło do płatności za poświadczające nieprawdę faktury, to późniejszy zwrot niesłusznie wypłaconych środków był kontynuacją tych działań, akceptowanych i realizowanych przez te same osoby. Zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw, by oskarżonego obciążać ewentualnymi zaniechaniami tych osób na etapie wprowadzania środków pieniężnych z powrotem do majątku danych podmiotów gospodarczych. Jeśli takie osoby przyjmując zwrot pieniędzy w gotówce (co w działalności związanej z osobą W. L. było normalnym elementem działania na rzecz owych podmiotów gospodarczych) później dopuszczały się wobec tych środków pieniężnych działań naruszających uprawnienia właściciela, to możliwa byłaby ocena tychże działań m.in. pod kątem odpowiedzialności z art. 284 k.k. Nie ma jednak podstaw, by przypisywać W. L. działanie z zamiarem, by osoby, którym zwracał pieniądze (osobiście lub za pośrednictwem innych związanych z nim osób) nie dokonały niezwłocznego zwrotu tychże pieniędzy tym podmiotom, które wcześniej je wpłaciły. Odnoszące się do W. L. ustalenia Sądu Okręgowego o braku zamiaru, by inne osoby dopuściły się czynów zabronionych z art. 296 k.k. były zatem uprawnione i nie są – wbrew twierdzeniom apelacji – wynikiem błędu w ustaleniach faktycznych.

Sąd Okręgowy nie przekroczył też granic swobodnej oceny dowodów stwierdzając, że brak jest podstaw do przypisania W. L. realizacji znamion art. 286 § 1 k.k. (błędnie powołano także art. 286 § 2 k.k., który dotyczy zachowań zupełnie odmiennych od tych, które stanowiły przedmiot postępowania). Nietrafne są zatem zarzuty apelacji prokuratora przytoczone wyżej w pkt 4 i 7. Sąd I instancji w szczegółowym i przekonującym wywodzie (str. 69-71 uzasadnienia S.O.) wyjaśnił, dlaczego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do takich ustaleń. Trafnie wskazano tam, że oskarżony czynił uzgodnienia z osobami uprawnionymi do reprezentacji podmiotów, na rzecz których były wystawiane fikcyjne faktury i mógł nie wiedzieć, że oprócz tych osób, w pełni świadomych fikcyjności faktur, w ich akceptowaniu mogą uczestniczyć także inne osoby decyzyjne. Zarzucone czyny zabronione (a według konstrukcji przyjętej w zaskarżonym wyroku – zachowania wchodzące w skład przestępstwa ciągłego) miały charakter umyślny. W przypadku takich czynów sprawca musi obejmować świadomością i zamiarem także to, kto będzie rozporządzał mieniem. Jeśli nie ma wiedzy, że będzie to osoba „wprowadzona w błąd” i ma podstawy, by zakładać, że uczyni to samodzielnie w pełni świadomy uczestnik procederu obrotu fikcyjnymi fakturami, to nie można przypisać mu sprawstwa znamienia „wprowadzenia w błąd” podmiotu, którego mienie jest lub ma być przedmiotem rozporządzenia.

Chybiony jest zarzut prokuratora odnoszący się do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 4. zaskarżonego wyroku (cytowany wyżej zarzut 25 apelacji prokuratora). Sąd Okręgowy w trafnym wywodzie wskazał, dlaczego zachowanie oskarżonego mogło być postrzegane wyłącznie w kategoriach przestępstwa skarbowego, co do którego upłynął

już termin przedawnienia karalności (str. 108-111 uzasadnienia S.O.). Skarżący nie podniósł trafnych argumentów podważających ustalenia Sądu Okręgowego o braku związku pomiędzy zachowaniami oskarżonego a rozporządzeniem mieniem Skarbu Państwa. Istotnie, zgromadzony w sprawie i przytoczony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku materiał dowodowy uprawniał do stwierdzenia, że poprzez zawyżenie podatku naliczonego mniejsza była różnica między wysokością podatku należnego i naliczonego, natomiast oskarżony W. L. w trybie art. 14a ustawy o podatku od towarów i usług żądał zwrotu nadwyżki nadpłaconego podatku należnego nad naliczonym, ale to faktury sprzedaży miały wpływ na powstanie tej nadwyżki, a nie wymienione w zarzucie faktury zakupu. W realiach sprawy nie miało miejsca dochodzenie zwrotu podatku naliczonego nad należnym, ale ubieganie się przez O. i (...) na podstawie art. 14a ustawy o podatku VAT o zwrot nadwyżki wpłaconego podatku należnego nad naliczonym, przy wykorzystaniu przepisów o podmiotach posiadających status zakładów pracy chronionej. W świetle tak poczynionych, mających poparcie w zgromadzonych dowodach, ustaleń faktycznych jako trafne należy uznać stwierdzenie Sądu Okręgowego, że doszło do przedawnienia karalności, skoro czyn oskarżonego można było zakwalifikować wyłącznie z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 2 k.k.s.

Konsekwencją nietrafności zarzutów odnoszących się do oskarżonego W. L. musiało być utrzymanie – co do zasady – w mocy wszystkich odnoszących się do tego oskarżonego rozstrzygnięć. Konieczne było jedynie poprawienie podstawy prawnej skazania wskazanej w punkcie 1. zaskarżonego wyroku. Powołano tam bowiem nieistniejący przepis art. 273 § 3 k.k. zamiast prawidłowego, odpowiadającego opisowi czynu i przyjętej kwalifikacji prawnej art. 271 § 3 k.k.

Oskarżona M. B.

Nie są trafne zawarte w apelacji prokuratora, wymienione wyżej pod poz. 12-18 zarzuty obrazy przepisów postępowania i zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych odnoszące się do oskarżonej M. B.. Sąd Okręgowy szczegółowo omówił (k. 235-237 uzasadnienia S.O.), dlaczego zgromadzony materiał dowodowy nie dawał podstaw do przypisania tej oskarżonej odpowiedzialności w szerszym zakresie, aniżeli uczyniono to w punkcie 10. zaskarżonego wyroku. Ocena dowodów tam zaprezentowana jest rzetelna i dokładna a Sąd Apelacyjny w pełni ją podziela. Bezcelowe jest zatem powielanie argumentów tam przedstawionych. Wywody zawarte w apelacji prokuratora nie podważają trafności ocen wyrażonych przez Sąd I instancji. Z podstawowego w sprawie dowodu, tj. wyjaśnień W. L., wynika jednoznacznie, że oskarżona nie była precyzyjnie informowana o podejmowanych przez niego działaniach bezprawnych. Przyznawał W. L., że w szeregu sytuacji oskarżona nie miała świadomości, że wystawiane przez nią faktury poświadczały nieprawdę (np. k. 78-79, t. 521 „nie wiem, jaka była wiedza osk. B., nie wiem, co wiedziała, nie była wtajemniczana w transakcje, wystawiała faktury na polecenie (...) Nie sądzę, żeby oskarżona miała wiedzę, że faktury poświadczają nieprawdę”). Wynikający ze zgromadzonych dowodów podział obowiązków pomiędzy oskarżoną a W. L. był taki, że istotnie M. B. nie musiała wiedzieć, jak dokładnie wyglądały okoliczności faktyczne związane z daną fakturą a w szczególności, czy zdarzenia stanowiące podstawę jej wystawienia rzeczywiście miały miejsce. W sytuacji, gdy podmioty gospodarcze, z których funkcjonowaniem był związany proceder wystawiania nierzetelnych dokumentów, prowadziły także faktyczną, realną działalność (choć w znacznie mniejszej skali, aniżeli wynikało to z wytwarzanej bezprawnie dokumentacji) i w związku z nią także wystawiano faktury VAT, nie sposób automatycznie zakładać, że w każdym przypadku M. B. musiała być świadoma rzeczywistych intencji W. L..

Wbrew twierdzeniom apelującego nie ma podstaw, by stawiać Sądowi Okręgowemu zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., do którego miało dojść przy rozstrzygnięciu o zarzutach postawionych oskarżonej M. B.. Sąd I instancji trafnie podkreślił, że w wyjaśnieniach W. L. wielokrotnie pojawia się informacja o braku świadomości M. B. co do fikcyjności poszczególnych faktur, jakie w ramach swoich obowiązków wystawiała na polecenie przełożonego. Dowody, na które powołuje się w apelacji skarżący, tj. wyjaśnienia M. W. i zeznania A. G., wcale tych ustaleń nie podważają. Wynika z nich bowiem jedynie ogólne przekonanie tych osób o świadomości M. B. co do nieprawidłowości związanych z działalnością W. L., jednak nie jest to odnoszone do konkretnych dokumentów i konkretnych zdarzeń gospodarczych, jakie owe dokumenty miały niezgodnie z prawdą potwierdzać. Sąd Okręgowy nie zanegował natomiast w pełni odpowiedzialności oskarżonej M. B., lecz ograniczył jej zakres do tych dokumentów, o których fikcyjności musiała wiedzieć niezależnie od tego, czy informował ją o tym W. L.. Nie pozostaje to w sprzeczności z twierdzeniami A. G. i M. W., skoro ich depozycje dowodowe mają charakter dość ogólny a przez to nie sposób wywodzić z nich

kategorycznych wniosków co do konkretnych faktur VAT. Sąd Okręgowy dowody te brał zresztą pod uwagę i wywiódł z nich logiczne wnioski co do sprawstwa M. B. (tak np. k. 236 uzasadnienia S.O.).

Prokurator w swojej apelacji kładzie nacisk na kwestie związane z funkcjonowaniem M. B. w firmach należących lub zarządzanych przez W. L.. Podnosi, że pomiędzy wymienionymi osobami istniały bliskie więzi oparte na wzajemnym zaufaniu i długiej współpracy. Nie zmienia to jednak faktu, iż głównym organizatorem bezprawnej działalności tych podmiotów był W. L. a inne osoby musiały być informowane o jego działaniach w takim tylko zakresie, w jakim było to potrzebne dla realizacji jego planów. M. B. zajmująca się głównie pracą w biurze i dokumentami, nie musiała jeździć w miejsca, w których rzekomo wykonywane były prace, których dotyczyły fikcyjne faktury. Nie musiała uczestniczyć w kontaktach z przedstawicielami podmiotów, dla których te faktury były wystawiane. Nie musiała też być informowana o przyczynach wystawiania poszczególnych dokumentów, skoro W. L. jako przełożony nie musiał jej tłumaczyć, dlaczego ma wykonywać jego polecenia. Oczywiście skala jej zaangażowania w działalność podmiotów kierowanych przez W. L. była duża. Sąd Okręgowy przekonująco wskazał, dlaczego wyklucza całkowitą nieświadomość po stronie M. B. i spośród wszystkich wymienionych w postawionych jej zarzutach dokumentów wyodrębnił te, których niezgodność z prawdą musiała być M. B. znana. Tylko te dokumenty zostały wskazane w opisie czynu jej przypisanego (pkt 10 wyroku). Udział M. B. w obrocie gotówkowym też nie oznacza automatycznie, że musiała mieć wiedzę o fikcyjności wszystkich dokumentów, o których mowa w postawionych jej zarzutach. Sąd Okręgowy słusznie podnosi, że w przypadku faktur płatnych gotówką oskarżona musiała wiedzieć o ich fikcyjności, skoro prowadząc kasę i sporządzając raporty kasowe miała świadomość, że wpływa do kasy tylko równowartość podatku VAT a nie cała kwota, na którą opiewały faktury.

Nie są trafne zarzuty prokuratora odnoszące się do podstaw przypisania M. B. odpowiedzialności za pomocnictwo do niegospodarności (przytoczone wyżej zarzuty 13 i 16) i za pomocnictwo do oszustwa (zarzut 15). Sąd Okręgowy szczegółowo omówił motywy, jakimi kierował się ferując rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 10. wyroku i opierając się na prawidłowo ocenionym materiale dowodowym wskazał, dlaczego nie było podstaw do poczynienia takich ustaleń, jakie prezentuje w swojej apelacji prokurator (k. 237 uzasadnienia S.O.). Jak już wskazano wyżej, nie ma podstaw do przypisania pomocnictwa do niegospodarności oraz oszustwa oskarżonemu W. L.. Tym bardziej nie mogło to mieć miejsca w przypadku M. B., której rola w kontaktach z kontrahentami była znacznie mniej istotna. Oskarżona była pracownikiem podległym W. L., zajmującą się pracą biurową i prowadzeniem dokumentacji w zakresie powierzonym jej przez właściciela firmy. Jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy, przepływy środków pieniężnych pomiędzy firmami kontrolowanymi przez W. L. a kontrahentami zmierzały jedynie do bezprawnego obniżenia zobowiązań podatkowych w zamian za „prowizję” dla W. L. odpowiadającą równowartości podatku VAT. Nie wiązało się to jednak z wyrządzeniem znacznych lub wielkich szkód w majątkach kontrahentów, o czym już była mowa wyżej. Tym samym nie sposób zarzucać pomocnictwa do niegospodarności M. B., która nie była osobą decyzyjną, lecz zajmowała się wykonywaniem obowiązków powierzonych jej przez W. L. i nie kontrolowała (bo i nie miała takiego obowiązku), czy prace wskazane w sporządzanej dokumentacji zostały faktycznie wykonane.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego odnoszące się do M. B. było zatem co do zasady trafne. W odniesieniu do czynu przypisanego oskarżonej M. B. w punkcie 10. zaskarżonego wyroku konieczna stała się jednak zmiana wyroku polegająca na ustaleniu, że czyn ten realizował znamiona art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Opis czynu, istotnie odbiegający od opisu przyjętego w akcie oskarżenia, nie zawiera znamienia działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej – czy to odpowiadającego literalnie brzmieniu przepisu ustawy, czy też opisowemu, ale odpowiadającego mu co do treści. Przypisanie sprawcy tego znamienia warunkuje dopuszczalność przypisania typu kwalifikowanego z art. 271 § 3 k.k. Apelacja wniesiona na niekorzyść oskarżonej kwestionuje to rozstrzygnięcie, jednak nie obejmuje zarzutu pominięcia omawianego znamienia. Prokurator koncentruje się na zarzucie błędu w ustaleniach faktycznych i podnosi, że zgromadzony materiał dowodowy dawał podstawy do uznania, że oskarżona popełniając ten czyn zrealizowała także znamiona oszustwa. Środek odwoławczy w tym zakresie pochodził od oskarżyciela publicznego i został wniesiony na niekorzyść oskarżonej. Sąd odwoławczy mógł zatem orzec na niekorzyść oskarżonej tylko w granicach zaskarżenia i tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym (art. 434 § 1 pkt 2 i 3 k.p.k.), a w szerszym zakresie, wyłącznie w sytuacjach opisanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455 k.p.k.

Żadna z tych sytuacji nie zachodziła, więc wobec pominięcia omawianego znamienia w opisie, uzupełnienie tego opisu w postępowaniu odwoławczym było niedopuszczalne. Tym samym konieczna stała się zmiana zaskarżonego wyroku, dostosowująca w istocie kwalifikację prawną czynu do opisu, jaki przyjął Sąd I instancji. Konsekwencją złagodzenia kwalifikacji prawnej było stosowne obniżenie kary, skoro przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. jest zagrożone łagodniejszą karą od przestępstwa z art. 271 § 3 k.k., o którym mowa w zaskarżonym wyroku. W związku z tym należało także ustalić, że rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności zawarte w punkcie 12. zaskarżonego wyroku odnosi się do kary wymierzonej w postępowaniu odwoławczym. Zważywszy, że podstawą wymierzenia oskarżonej grzywny za tak opisane przestępstwo był art. 33 § 2 k.k. a znamię działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nie zostało oskarżonej przypisane, zasadnym stało się ponadto wyeliminowanie rozstrzygnięcia o wymierzeniu oskarżonej grzywny. To z kolei warunkowało zmianę rozstrzygnięcia o kosztach, skoro nie było podstaw do wymierzenia opłaty w związku z wymierzeniem grzywny a kara pozbawienia wolności została złagodzona.

Oskarżony A. B.

Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego odnoszące się do postawionego A. B. zarzutu XXXIV jest trafne. Jak słusznie wskazuje Sąd I instancji w swoim uzasadnieniu (k. 257-258) zdarzenia związanego z uregulowaniem płatności za poświadczającą nieprawdę fakturę wystawioną przy udziale W. L. nie można postrzegać w oderwaniu od okoliczności, jakie stanowiły podstawę takich działań. Było to jedno z wielu tego typu działań, jakie służyły obniżeniu zobowiązań podatkowych, realizowanych zgodnie z takim samym schematem. Wydatkowanie konkretnych kwot pieniężnych z majątku spółki – odbiorcy faktury służyło uwiarygodnieniu zdarzenia gospodarczego wskazanego jako podstawa wystawienia faktury. Środki wpływające na rachunek podmiotu kontrolowanego przez W. L. były następnie wypłacane i po potrąceniu równowartości podatku VAT zwracane osobie, która czyniła wcześniej stosowne uzgodnienia z W. L.. W istocie polegało to na dokonywaniu oszustw podatkowych przy wykorzystaniu fikcyjnych faktur „kosztowych”, co następowało bez uszczerbku majątkowego w mieniu spółki będącej odbiorcą faktury. Jak trafnie podniósł Sąd Okręgowy, fikcyjnej transakcji związanej z zapłatą za fakturę nr (...) z 27 grudnia 2001 r. nie towarzyszyło definitywne wyprowadzenie z majątku spółki (...) środków pieniężnych znacznej wartości. Nie ma dowodów, które podważałyby wiarygodność wersji, zgodnie z którą przeprowadzenie transakcji polegającej na ich wydatkowaniu na rzecz wystawcy faktury zostało skorelowane z późniejszym, niezwłocznym odzyskaniem tych środków za pośrednictwem osoby fizycznej – członka zarządu i współnika tej spółki A. B.. Podatkowe aspekty działania tej osoby znalazły wyraz w niezaskarżonym przez żadną ze stron rozstrzygnięciu zawartym w punkcie 14. wyroku Sądu Okręgowego. Rozstrzygnięcie o uniewinnieniu A. B. od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt XXXIV części wstępnej wyroku jest natomiast rozstrzygnięciem trafnym i dlatego odnosząca się do tego rozstrzygnięcia apelacja prokuratora nie mogła odnieść skutku.

Oskarżona J. W.

W apelacji prokuratora zakwestionowano rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 17 zaskarżonego wyroku a odnoszące się do zarzutu XXXVII (według numeracji przyjętej w części wstępnej wyroku) postawionego J. W.. Podniesiono, że w przypadku zdarzenia objętego tym zarzutem doszło do zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym a tym samym, miało miejsce doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez właściwy Urząd Skarbowy. Jakkolwiek jest to twierdzenie prawdziwe, to nie oznacza ono jednak automatycznie, że oskarżonej można przypisać sprawstwo przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Sąd Okręgowy stwierdzając, że zachowanie J. W. można postrzegać tylko w kategorii pomocnictwa do oszustwa podatkowego (art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 56 § 2 k.k.s. w z. z art. 6 § 2 k.k.s.), trafnie wywodzi, że oskarżona nie składała deklaracji podatkowych w imieniu spółki (...) i nie uczestniczyła w składaniu do właściwego Urzędu Skarbowego wniosku o zwrot nadwyżki podatku naliczonego nad należnym. Jej stanowisko w spółce (...) nie wiązało się z jakimkolwiek uczestnictwem w rozliczeniach z Urzędem Skarbowym. Nie ma też żadnych dowodów, że była na ten temat informowana przez osoby, które takimi rozliczeniami w spółce się zajmowały. Zarzucony oskarżonej występki z art. 286 § 1 k.k. ma charakter umyślny. Umyślność dotyczy wszystkich okoliczności odpowiadających znamionom takiego czynu, w tym także „niekorzystnego rozporządzenia mieniem”. Jak trafnie wywodzi Sąd Okręgowy i czego nie kwestionuje prokurator, o sprawstwie czynu z art. 286 § 1 k.k. w przypadku należności podatkowych może być mowa tylko w tych sytuacjach, gdy następuje

zwrot podatkowy. W przypadku obniżenia zobowiązania podatkowego czyn sprawcy realizuje wyłącznie znamiona przestępstwa skarbowego. Skoro nie ma dowodów pozwalających na ustalenie, że J. W. wiedziała i obejmowała zamiarem ubieganie się przez spółkę (...) o zwrot podatkowy, to nie można było jej przypisać umyślnej realizacji znamienia doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Konsekwencją tego była możliwość oceny jej zachowania wyłącznie jako przestępstwa skarbowego, przy czym z uwagi na upływ terminu przedawnienia karalności, koniecznym było umorzenie w tym zakresie postępowania karnego, co Sąd Okręgowy słusznie uczynił.

Oskarżony W. D.

Zasadnie podnosi prokurator, że Sąd I instancji rozstrzygając o zarzutach postawionych oskarżonemu W. D. przekroczył granice swobodnej oceny dowodów. Zasadniczym kryterium odmówienia wiarygodności dowodom go obciążającym Sąd Okręgowy uczynił brak potwierdzenia wersji W. L. innymi dowodami. Szczegółowa analiza motywów Sądu Okręgowego musi jednak prowadzić do wniosku, że ocena taka jest nadmiernie uproszczona, nie odnosi się do wszystkich istotnych aspektów sprawy i przez to nie może korzystać z ochrony, o której mowa w art. 7 k.p.k.

Omawiając materiał dowodowy dotyczący spółki (...) z K. Sąd Okręgowy podnosi, że obciążające W. D. wyjaśnienia W. L. nie znajdują potwierdzenia w innych dowodach oraz, że zgromadzone dowody nie wskazują na jakiegokolwiek powiązania pomiędzy W. D. a reprezentującym spółkę (...) D. S.. Brak potwierdzenia innymi dowodami nie oznacza jednak jeszcze, że wyjaśnienia W. L. tracą automatycznie swoją wartość dowodową. Stanowiący przedmiot postępowania proceder opierał się na aktywności wielu osób, działających w zróżnicowanych konfiguracjach przedmiotowych i podmiotowych. Różny był zakres wiedzy i zaangażowania poszczególnych osób, jednak wielokrotnie wspólną płaszczyzną tych działań była współpraca z W. L.. Bardzo obszerne i szczegółowe wyjaśnienia tej osoby dotyczyły ogromnej ilości zdarzeń gospodarczych, najczęściej związanych z wystawianiem poświadczających nieprawdę faktur VAT. Informacje podawane przez W. L. były poddawane weryfikacji i znajdowały potwierdzenie zarówno w treści dokumentów, jak i w wypowiedziach przesłuchiwanym w różnym charakterze osób. Nie sposób oczywiście czynić z góry określonych założeń co do wiarygodności relacji danej osoby, skoro każda podawana przez nią informacja winna być analizowana odrębnie, w powiązaniu z innymi dowodami. Nie można jednak zaprzeczyć, że wiedza W. L. o procederze stanowiący przedmiot postępowania jest bardzo szeroka, często przekraczająca zakres wiedzy, jaką dysponują inne osoby w nią zaangażowane. Jako nadmierne a przez to niedopuszczalne uproszczenie oceny dowodów należy uznać stwierdzenie, że dowód ten jest niewiarygodny, bo inne dowody go nie potwierdzają. Sąd Apelacyjny nie jest oczywiście uprawniony do formułowania stanowczych ocen co do oceny dowodów ani do przesądzania, który z tych dowodów jest wiarygodny albo niewiarygodny. Jakiegokolwiek wskazania w tym zakresie i tak nie byłyby wiążące w dalszym postępowaniu. Przedmiotem kontroli odwoławczej jest natomiast ustalenie, czy Sąd I instancji oceniając dowody uczynił to w granicach określonych normą art. 7 k.p.k. Z powołanych wyżej względów Sąd Apelacyjny uważa, że Sąd I instancji przekroczył te granice. Nie przeanalizował bowiem szczegółowo konkretnych informacji odnoszących się do W. D. a zawartych w kolejnych wyjaśnieniach W. L. złożonych w toku śledztwa, przede wszystkim zawartych w następujących protokołach: k. 30-31 - tom 275, k. 127-128 - tom 309, k. 78-79 - tom 506, k. 59-60 - tom 508, k. 98-103 - tom 515, jak i w wyjaśnieniach złożonych przez tego oskarżonego na rozprawie głównej. Sąd Okręgowy nie podjął próby zbadania (przede wszystkim poprzez bardziej szczegółowe przesłuchanie tej osoby), czy istnieją możliwości sprawdzenia tych informacji, np. poprzez ustalenie, czy jakieś osoby trzecie mogły także powziąć wiedzę o zdarzeniach relacjonowanych przez W. L. lub czy mogą to potwierdzić (choćby pośrednio) jakieś dane z dokumentów.

Przy dokonywaniu oceny wyjaśnień W. L. nie odniesiono się też wystarczająco do informacji zawartych w protokołach przesłuchania A. G. (przede wszystkim z k. 77-82, tom 41, k. 173-177, 182-196 – tom 202 i k. 9-12, tom 204) i niezyjącego już M. W. (przede wszystkim z k. 34-38 – tom 41 i k. 109-121 – tom 209). Wypowiedzi tych osób zawierają zarówno informacje o tym, jak postrzegali oni wzajemne relacje W. D. i W. L., na czym te relacje polegały i z jakimi zachowaniami się wiązały, jak i o tym, kto mógł mieć bliższą wiedzę o czynionych pomiędzy tymi osobami

uzgodnieniach. W świetle tych dowodów celowym wydaje się także szczegółowe przesłuchanie M. B., skoro miała ona być obecna przy niektórych takich uzgodnieniach (np. k. 81 – tom 41).

Ocena zarzutów postawionych W. D. wymagała także pogłębionej oceny depozycji dowodowych osób, które zdaniem oskarżyciela publicznego miały współdziałać w zarzuconych mu działaniach bezprawnych, tj. D. S. i A. N.. Sąd Okręgowy nietrafnie wywodzi, że brak powiązań pomiędzy D. S. a W. D. automatycznie wyklucza sprawstwo tego ostatniego. Owe powiązania Sąd I instancji sprowadza bowiem do stosunków umownych polegających na świadczeniu przez W. D. obsługi prawnej na rzecz D. S. i reprezentowanej przez niego spółki (...). Przesłuchania zarzucone W. D. nie mają jednak charakteru indywidualnego i nie obejmują wyłącznie osób formalnie powiązanych stosunkiem prawnym (np. umową o obsługę prawną) ze spółką (...). Mogły więc być popełnione także przez osobę, która formalnie nie świadczyła wówczas obsługi prawnej na rzecz spółki (...). W świetle dowodów, na które powołuje się oskarżyciel publiczny, rola W. D. nie miała się zaś sprowadzać tylko do reprezentowania swoich klientów, ale też pozyskiwania kontrahentów dla W. L., którzy w zamian za wystawianie „faktur kosztowych” mieliby płacić „prowizję”, z których jakaś część miała przypadać W. D.. Zadaniem Sądu I instancji jest ustalenie, czy tak faktycznie było, co jednak nie mogło się sprowadzać tylko do sprawdzenia, czy W. D. formalnie świadczył dla danego podmiotu obsługę prawną.

Zaprzeczenia przez D. S. znajomości z W. D. również nie sposób traktować jako okoliczności definitywnie wykluczającej jego sprawstwo. D. S. w ramach swoich wyjaśnień nie przyznawał się do winy i zaprzeczył zarówno swojej znajomości z W. L. i jakimkolwiek swojemu udziałowi w procedurze stanowiącej przedmiot postępowania. W niezaskarżonej części wyroku Sąd Okręgowy prawomocnie umorzył postępowanie wobec D. S. o przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 k.k.s. zw. z art. 6 § 2 k.k.s. (pkt 15 wyroku S.O.). Biorąc pod uwagę sytuację procesową D. S. należało zatem ocenić, na ile jego wersja była dopuszczalną linią obrony a na ile – rzetelną relacją o faktach. Ustalając bowiem jego powiązanie ze spółką (...) w procedurze wystawiania fikcyjnych faktur VAT i w związanym z tym oszustwie podatkowym (bo tylko w takiej sytuacji możliwe było umorzenie postępowania wobec przedawnienia a nie uniewinnienie D. S.) Sąd Okręgowy musiał odrzucić jego wersję, jakoby nie znał W. L. i nie miał nic wspólnego z jego działaniami.

Ocena dowodów jest dowolna także w przypadku zarzuconych W. D. czynów związanych z działalnością Spółki (...) S.A. Zeznań A. N. (k. 235-236, tom 522) w istocie niewiele wynika, skoro składając je w znacznej mierze powoływał się na niepamięć wskazując, że zdarzenia, o których relacjonował, miały miejsce kilkanaście lat wcześniej. Sąd Okręgowy nie poddał dostatecznie wnikliwej ocenie tych zeznań oraz dotyczących tych samych zagadnień wyjaśnień W. L., w których rola W. D. w odniesieniu do spółki (...) była opisywana znacznie dokładniej (k. 30-31, tom 275). Z tych wyjaśnień wynika, że zdaniem W. L. W. D. miał nie tylko uczestniczyć w uzgodnieniach z przedstawicielem (...), ale także w zysku stanowiącym prowizję w zamian za wystawienie fikcyjnych faktur „kosztowych”. Nie należy do Sądu odwoławczego ocena wiarygodności którejkolwiek z tych wersji. To Sąd I instancji powinien przeanalizować te wersje, zestawiać zawarte w nich informacje z treścią dokumentów (przede wszystkim tych, o których mowa w cytowanym wyżej protokole przesłuchania W. L.) i przeprowadzić ich weryfikację, która nie może się sprowadzać do stwierdzenia, że są to wyjaśnienia tylko jednej osoby.

Ocena, czy wyjaśnienia W. L. stanowią wystarczający dowód przypisania W. D. sprawstwa zarzuconych czynów nie może być zatem sprowadzana do ustalenia, czy ktoś inny wprost potwierdza wersję W. L. ani, czy wykazane zostało formalne, wynikające z zawartych umów, powiązanie W. D. z podmiotami, które korzystały z procedury wystawiania fikcyjnych faktur. Konieczne było podjęcie próby weryfikacji szczegółowych informacji na ten temat zawartych w wyjaśnieniach W. L. i sprawdzenie, czy poddają się one weryfikacji w oparciu o jakiegokolwiek dowody pośrednie. Nawet w sytuacji, w której brak byłoby takowych, niezbędne byłoby szczegółowe wyjaśnienie, dlaczego wersja W. L. nie zasługuje na wiarę, czego nie można sprowadzać do stwierdzenia, że jest on w swojej relacji odosobniony. Konieczna była także ocena, czy informacje podawane przez W. L. opierały się na uzyskanej osobiście, pewnej wiedzy, czy też jedynie na przypuszczeniach lub domysłach. Nie można jednak pomijać tego, iż weryfikację twierdzeń W. L. pod tym kątem przeprowadzono już w postępowaniu przygotowawczym. W tych przypadkach, w których W. L. nie miał pewności co do osoby pośredniczącej w wystawianiu fikcyjnych faktur i opierał się na przypuszczeniach,

nie postawiono bowiem zarzutów osobom przez niego wskazywanym. Dotyczy to np. pośrednictwa w procedurze związanym ze spółką (...) z B. (str. 53-55 uzasadnienia S.O.), czy też ze spółką (...) z K. (str. 59-60 uzasadnienia S.O.).

Oceny wersji prezentowanych przez W. L. i W. D. należało ponadto dokonywać przy uwzględnieniu sytuacji procesowej obydwu tych osób. W szczególności należało mieć w polu widzenia to, czy obciążanie W. D. dawało W. L. jakiegokolwiek korzyści (czy to procesowe, czy też niezwiązane z toczącym się procesem karnym), czy mogło być motywowane jakąś sytuacją sporną lub wcześniejszym konfliktem, jak też, czy fałszywe obciążanie W. D. (gdyby istotnie takowe miało miejsce) mogło być przez kogokolwiek inspirowane a jeśli tak, to czym było to motywowane. W związku z faktem, że wyrok w części odnoszącej się do W. L. jest już prawomocny (żadne z dotyczących go rozstrzygnięć nie zostało uchylone do ponownego rozpoznania), możliwe i konieczne w postępowaniu ponownym będzie szczegółowe przesłuchanie go w charakterze świadka co do wszystkich okoliczności istotnych z punktu widzenia zarzutów postawionych W. D..

Z powołanych wyżej względów konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części obejmującej rozstrzygnięcia dotyczące oskarżonego W. D. i przekazanie do ponownego rozpoznania sprawy w zakresie 5 postawionych mu zarzutów (opisanych w pkt XXXIX-XLIII części wstępnej wyroku S.O.). Zważywszy, że właściwym rzeczowo w odniesieniu do wszystkich tych zarzutów jest sąd rejonowy, sprawę należało przekazać Sądowi Rejonowemu Katowice-Wschód w Katowicach. Zgodnie z treścią zarzutów wszystkie te czyny miały zostać popełnione w K., przy czym jedynym precyzyjnie określonym miejscem popełnienia jednego z nich (miejscem, gdzie miał nastąpić skutek czynu zabronionego) jest siedziba II Urzędu Skarbowego w K. (zarzut XLIII), mieszcząca się na obszarze właściwości wskazanego wyżej Sądu Rejonowego.

W postępowaniu ponownym Sąd I instancji zobowiązany będzie do powtórzenia postępowania dowodowego w zakresie odnoszącym się do zarzutów postawionych W. D.. Będzie to obejmowało przesłuchanie w niezbędnym zakresie, w charakterze świadków, prawomocnie osądzonych W. L. i D. S.. Przesłuchania te powinny zmierzać do wyjaśnienia rzeczywistej roli W. D. w działaniach związanych z wystawieniem 13 faktur dla spółki (...) związanych z umową o świadczenie usług kompletacji informacji i reklamy handlowej. Niezbędne będzie wyjaśnienie, czy oskarżony podejmował działania zmierzające do nawiązania kontaktu pomiędzy (...) s.c. i (...) s.j. a (...) sp. z o.o., jeśli tak, to czy po nawiązaniu kontaktu uczestniczył w rozmowach związanych z wystawianiem fikcyjnych faktur VAT i zamiarem regulowania należności z ich tytułu, czy w jakikolwiek sposób uczestniczył w ich wystawianiu, czy miał świadomość, w jaki sposób będą przekazywane środki pieniężne w związku z ich wystawieniem i jak to wpłynie na obowiązki podatkowe odbiorcy faktur. Konieczne będzie także wyjaśnienie jego roli w rozliczeniach (...) spółki (...) odnoszących się do tych faktur. Postępowanie dowodowe winno ponadto obejmować szczegółowe przesłuchanie świadka A. N., w odniesieniu do którego – w kontekście deklarowanej przez niego niepamięci zdarzeń sprzed kilkunastu lat – celowe może być okazanie dokumentów, o których mowa w wyjaśnieniach W. L. z k. 30-31, tomu 275 a w razie stwierdzenia takiej potrzeby przez Sąd, również przeprowadzenie konfrontacji z W. L. odnoszącej się do informacji zawartych we wskazanym protokole. Niezbędne będzie także ponowne przesłuchanie pozostałych świadków (z wyjątkiem M. W., którego wyjaśnienia i zeznania z oczywistych względów podlegają odczytaniu), o których była mowa wyżej a w razie ujawnienia, w związku z tymi przesłuchaniami, że jeszcze inne osoby mogą mieć wiedzę na temat wzajemnych relacji pomiędzy W. L., W. D., D. S. i A. N., także stosowne poszerzenie w tym zakresie materiału dowodowego – oczywiście w razie stwierdzenia, że określone dowody mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy. W odniesieniu do dowodów, które dostarczają tylko ogólnych informacji na temat znajomości W. D. i W. L. (w szczególności zeznań I. L., R. Z., B. B. i V. G. – vide: str. 242-244 uzasadnienia S.O.) Sąd I instancji może poprzestać na ich ujawnieniu w trybie art. 442 § 2 k.p.k.

Mając na uwadze całość powyższych rozważań, opierając się na dyspozycji art. 437 § 2 k.p.k., Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok zmienił w sposób opisany w pkt I wyroku, uchylił wyrok w części wskazanej w pkt II wyroku a w pozostałym zakresie utrzymał go w mocy. Częściowa zmiana zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oskarżonej M. B. wynikała z przyczyn niewymienionych w środku odwoławczym pochodzącym od oskarżyciela publicznego. Należało zatem uznać, że apelacja pochodząca wyłącznie od prokuratora nie została uwzględniona. Nie została uwzględniona także apelacja odnosząca się do oskarżonych A. B. i J. W.. Konsekwencją tego było rozstrzygnięcie o kosztach procesu w odniesieniu do tych oskarżonych na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. Na tej samej podstawie zasądzono na rzecz tych

oskarżonych zwrot kosztów obrony z wyboru w postępowaniu odwoławczym – zgodnie z wnioskami złożonymi w ich imieniu. W przypadku oskarżonego W. L. bezzasadne okazały się apelacje obu stron a częściowa zmiana zaskarżonego wyroku wynikała z przyczyn niewymienionych w żadnym z tych środków odwoławczych. O kosztach w tym zakresie należało zatem rozstrzygnąć na podstawie art. 636 § 2 k.p.k. w zw. z art. 633 k.p.k. Zważywszy, że apelacja prokuratora była znacznie dalej idąca a nie została uwzględniona, zachodziły podstawy do zwolnienia oskarżonego W. L. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego na zasadach słuszności.

SSO del. Arkadiusz Cichocki SSA Wojciech Kopczyński SSA Piotr Filipiak